

To, co nezmohla letitá jednání s LČR, se loni alespoň na čas podařilo přírodě

Na jedné straně desítky až stovky tisíc kubíků kulatiny, které měly lesnické firmy na zásobách a nemohly je prodat ani za ceny o 150–200 Kč nižší, než je v jejich oblasti obvyklé, na straně druhé rostoucí objemy méně kvalitního řeziva na pilách, o které i přes stále se snižující ceny neměli zájem ani výrobci palet. Asi takto vypadala situace tuzemských těžebních firem a provozovatelů pilařských provozů ve 4. čtvrtletí loňského roku způsobená enormním suchem a s ním v takřka celé střední Evropě spojenou kůrovcovou kalamitou. A to z pohledu představitelů Společenstva dřevozpracujících podniků v ČR (SDP), prezentovaném na jeho podzimním odborném setkání 20. října 2015 v Brně v rámci prvního dne mezinárodního veletrhu WOOD-TEC.

Autor: Ing. František Novák
Kontakt: novak.sd@tiscali.cz
Foto: autor

V boji o surovinu je třeba pokračovat i při nadbytku

„Jsem rád, že se setkáváme právě v období, kdy situace na trhu s dřívím je taková, jakou si přejeme již 15 let,“ uvedl na úvod výše zmíněného setkání pilařů místopředseda SDP Ing. František Příkaský směrem k vývoji momentálního stavu v zásobování kulatinou, která podle něj v daném období z důvodu kůrovcové kalamity, rozšířené takřka po celé střední Evropě, byla na trhu snadno dostupná a i v poměrně příznivých cenách. „Vzhledem k obrovským zásobám dříví v lese a na různých odkladních skládkách lesnických firem lze předpokládat, že tato situace vydrží minimálně ještě přes celý I. kvartál. Stav v lesích, a to nejen u nás na severní Moravě, je totiž takový, že i po Novém roce se těžební firmy budou muset prioritně zabývat tzv. nahodilou těžbou určenou pro zpracování stromů napadených kůrovcem. Bude ale pochopitelně záviset na počasí a dalších okolnostech, které my jakožto malí a střední zpracovatelé neovlivníme, nicméně jisté je to, že přírodě se nyní podařilo zrealizovat to, o co my již léta usilujeme při našich jednáních s Lesy ČR s.p. (LČR) a ministerstvem zemědělství (MZ),“ doplnil Ing. Příkaský, který pak v souvislosti se zmíněným úsi-

lím jmenoval např. negativní postoj SDP ke stále se zvyšujícímu vývozu kulatiny do zahraničí (hlavně Rakousko a Německo) a také snahu SDP přimět LČR, aby již do výběrových řízení na pěstební a těžební práce zadávaly konkrétní podmínky k tomu, aby se vytěžená hmota stala dostupnou pro malé a střední podniky. „Zatím bohužel musím konstatovat, že jsme v tomto směru nebyli úspěšní, neboť LČR v podstatě poukazují na to, že pokud zaplatíme ceny, za které je pilařská hmota na trhu nabízena, tak ji dostaneme. Nechtějí přitom slyšet naše argumenty, že vlivem rozmístění několika rakouských a německých pil v blízkosti našich hranic dochází v některých místech k dampingovým nákupům v neúměrně vysokých cenách, které nikdo nepovažuje za tržní, nicméně tržní jsou,“ uvedl Ing. Příkaský a pokračoval informacemi o nedávném vytvoření pracovní skupiny při MZ, jejímiž členy jsou i zástupci SDP, a která má na starosti zvýšení spotřeby dříví v ČR, respektive zvýšení jeho přímého zpracování na výrobky.

V této souvislosti se ještě zmínil o novém v loňském roce zavedeném typu podpory MZ (ve spolupráci s LČR) pro malé a střední podniky formou tzv. národní dotace, poskytované v rámci PGRLF s cílem zpřístupnit firmám nákup nové techniky nebo technologie umožňující zpracování dřeva a zbytků po jeho zpracování v jednotlivých částech výroby. „V této oblasti bychom mohli mít do budoucna jistou šanci, neboť LČR chystají i nějaké vlastní granty na podporu konkuren-

ceschopnosti firem naší velikosti. A to v tom smyslu, že firmám, které provedou nějakou inovaci, budou údajně schopni po dobu až tří let zajistit asi 40 % jejich potřeby hmoty,“ informoval Ing. Příkaský s dovětkem, že tato forma podpory je však zatím jen ve stádiu diskusí.

Velké zásoby hmoty v příznivých cenách...

Nicméně v době konání odborného setkání měli čeští pilaři v případě kulatiny takřkajíc vystaráno, byť alespoň z hlediska zpracovávaného objemu, což kromě Ing. Příkaského potvrdil i jeden z přítomných lesnických odborníků. Obrovské zásoby tzv. kůrovcového dříví v lesích, zmíněné Ing. Příkaským, byly podle něj většinou ještě ve fázi tzv. nastojato a pohybovaly se ve stovkách tisíc kubíků. Vytvořily se (navzdory standardní péči o lesní porosty v prvním pololetí 2015) v průběhu července a srpna vlivem extrémně vysokých teplot a značného deficitu vláhy, které způsobily obrovskou gradaci kůrovce. A to zejména na střední a severní Moravě, kde během podzimu bylo možné spatřit velké plochy suchých smrkových porostů s rezavějícím a postupně opadávajícím jehličím. Ve státních lesích proto LČR donutili své partnery, pod hrozbou různých sankcí a vysokých pokut, zastavit myšlné těžby (těžby zralých lesních porostů, které dosáhly tzv. myšlního věku) a zpracovávat pouze kůrovcovou hmotu za jakýchkoliv podmínek. Výsledkem toho byl obrovský přetlak dřevní suroviny na trhu, vedoucí

doslova k zahlcení pilařských provozů (včetně našich největších Stora Enso a Mayr-Melnhof) a celulózek (Biocel Paskov a Mondi Štětí), z nichž některé měly na skladech historicky největší zásoby a začaly výrazně redukovat své požadavky na nákup suroviny. Řadě těžebních firem tak vznikl problém, aby se velkých zásob vytěženého dříví v lesích vůbec zbavily, protože ho často nikdo nechtěl ani za rapidně snížené ceny. Ty v případě kvality III B, III C poklesly v některých oblastech až o 150–200 Kč/m³ a kulatina ve třídě III D byla např. na celé severní Moravě k máni pod 1500 Kč/m³, někde dokonce jen za 1200 Kč/m³.

Výše popsany stav by podle zmíněného odborníka mohl naše pilaře provázet i během celého prvního a možná i druhého čtvrtletí letošního roku. A to za předpokladu, že LČR budou ve svých požadavcích ohledně nahodilých těžeb pokračovat a také, jak se k problematice kůrovce postaví ostatní vlastníci lesů neboli jestli a do jaké míry spustí či nespustí mýtní úmyslné těžby. Další šanci pro jejich bezproblémové zásobování hmotou a v přijatelných cenách by pak mohl být fakt, že kůrvec řádl i v zemích, které patří k importérům českého dříví, jehož vývoz zejména v nižších kvalitativních třídách byl loni citelně omezen především v západních částech republiky. Jako určitým potvrzením reálnosti pokračování nastiněného stavu by pak mohly být výsledky průzkumu mezi zpracovateli dříví v Rakousku, provedeného začátkem října a týkajícího se vývoje cen kulatiny v následujících šesti měsících, z nichž 17 % se domnívalo, že ceny budou stoupat, podle 42 % zůstanou stejné a podle 41 % budou klesat.

...ale nedostatek čerstvé, ovlivňující odbytu řeziva

„Myslím si, že příští rok by mělo být dřeva dostatek a pokud přijde takové léto a takový průběh roku, jako byl letošní (2015), tak máme už napřed vystaráno s tím, že ale bude nedostatek čerstvého dříví. A to především v pro nás nejdůležitější kvalitě III C,“ zkonstatoval dotyčný zástupce lesnicko-dřevařského sektoru s dovětkem, že čerstvá (nekůrovcová) kulatina by mohla být k máni ve výše položených oblastech, které kůrvec v té době ještě tolik nezasáhl, a v závislosti na tom, jak se k tomuto problému postaví vlastníci lesů. Zejména pak soukromých a hlavně lesů v majetku obcí, kde tržby za prodej dříví nezřídka představují výrazný příjem do rozpočtu.

Velké zásoby kalamitního dříví zůstaly v lesích i přes Nový rok...

Tento fakt se podle předsedy SDP Ing. Petra Pražana, Ph.D. projevil již na podzim loňského roku, kdy vlastníci obecních lesů, ve snaze splnit plán, šli takřka natvrdo do těžeb čerstvého dříví bez ohledu na kůrovcovou kalamitu, zatímco tam, kde plán byl již splněn, se jakožto dobří hospodáři snažili mýtní těžby redukovat a věnovali se se pouze těžbám kalamitním. „Hovořím za oblast Vysočiny, kde v některých lokalitách mých dodavatelů obvykle mívají za rok cca 30–50 m³ kůrovcového dříví, ale letos začali mluvit nejprve o 500 m³ a dnes již o 1000 m³,“ doplnil Ing. Pražan s tím, že na této skutečnosti pilaře nejvíce trápí to, že z kalamitní suché kulatiny zákonitě napadá větší množství méně kvalitního řeziva, se kterým již na podzim začaly být problémy nejen po stránce cen, které stále klesaly, ale i při samotném prodeji, když začalo být takřka neprodejné. „V našem okolí o toto řezivo nemají zájem ani výrobci palet, kteří se za poslední 2 roky pod tlakem svých odběratelů naučili používat krásné,

nezabarvené, ostrohranné řezivo a žádné jiné varianty nechtějí. To nás dostalo do situace, kdy nemáme na skladě jediné boční prkno, které by bylo čerstvé, ale máme tam hromadu těch, která nikdo nechce, protože jsou zabarvená, s oblínou atd.,“ upřesňuje Ing. Pražan a dodává, že v kontextu s tím lze proto očekávat značné problémy s odbytem řeziva.

O výrazných odbytových problémech se přitom podle Ing. Příkaského mluvilo již loni, a to především mezi velkými zpracovateli kulatiny jako je Mayr-Melnhof, Stora Enso či Holzindustrie Maresch z rakouského Retzu. „Jestli je to jenom taktika pro to, aby mohli zastavit tlak nabízené kulatiny, a nebo jestli je to skutečnost, která se napříč Evropou začíná rodit, to nedokáží posoudit. Nicméně při nakupech dříví je třeba být obezřetný a neuzavírat smlouvu na nějakou dlouhou dobu, protože nedokážeme opravdu predikovat, jak se ta situace v odbytu řeziva vyvine,“ zkonstatoval závěrem místo předseda SDP. ■

...z toho desetitisíce kubiků ještě ve stadiu nastojato

OBJEVIT

ZAŽÍT

UDĚLAT

OPEN

NOVÉ!

Nová otevírací doba:
Středa-pátek 10 – 19 hod.
Sobota 10 – 17 hod.

Norimberk, Německo

16.–19.3.2016

HOLZ-HANDWERK 2016

Evropský odborný veletrh strojních technologií
a potřeb pro zpracování dřeva

Organizátor

NürnbergMesse GmbH
Tel +49 (0) 9 11.86 06-49 29
visitorservice@nuernbergmesse.de
holz-handwerk.de

Informace

PROveletrhy s.r.o.
Tel +420 775 663 548
info@proveletrhy.cz

Společně s veletrhem

**FENSTERBAU
FRONTALE**

NÜRNBERG MESSE

